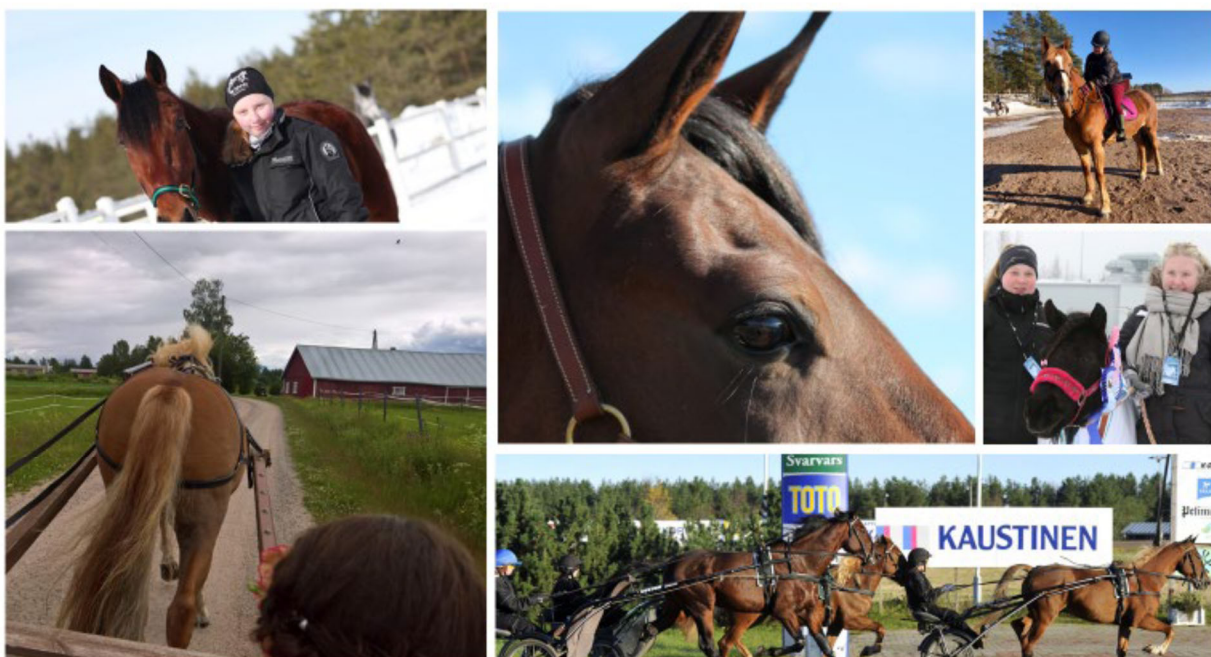

HEVOSTEN KESKI-POHJANMAA

Hevosten Keski-Pohjanmaa
Hankenumero: 87856
LOPPURAPORTTI

30.9.2022

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Sisällysluettelo

YHTEENVETO HANKKEESTA.....	2
HANKKEEN TAVOITTEET	3
HANKKEEN TOIMENPITEET JA TOTEUTUNUT TOIMINTA.....	3
TIEDOTUS.....	7
HANKKEEN HALLINNOINTI: RESURSSIT, ORGANISOINTI	7
RAPORTOINTI JA SEURANTA.....	8
KUSTANNUKSET JA RAHOITUS	9
TOTEUTUSOLETUKSET JA RISKIT.....	9
YHTEISTYÖKUMPPANIT	10
TULOKSET JA VAIKUTUKSET.....	10
ESITYKSET JATKOTOIMENPITEIKSI	11
ALLEKIRJOITTAJAT JA PÄIVÄYS	11

Hankkeen nimi:	Hevosten Keski-Pohjanmaa
Hankennumero:	87856
Toteutusaika:	1.3.2019 – 30.9.2022
Hankkeen toteuttajat:	Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä ja Kaustisen Seudun Raviseura ry.
Hankealue:	Halsua, Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli
Rahoitus:	Pirityiset ry, Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma. Kehittämishanke, Toimenpide 7.1. Selvitykset ja suunnitelmat. Julkinen rahoitus 80 %, yksityinen rahoitus 20 %

YHTEENVETO HANKKEESTA

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen päätavoitteena oli lisätä tietämystä hevosalan laajuudesta ja nykytilasta Keski-Pohjanmaalla sekä alan mahdollisuuksista tulevaisuudessa. Tavoitteena oli tiivistää alueen hevosalan toimijoiden, eri sidosryhmien ja muiden elinkeinoalojen yhteistyötä ja aktivoida alan toimijoita yhteiseen tulevaisuuden kehittämiseen. Hanketta toteuttivat yhteistyössä Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä (hallinnoija) ja Kaustisen Seudun Raviseura ry.

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hanke toimi Leader-ryhmä Pirityiset ry:n alueella (Halsua, Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli). Hankkeen kohderyhmänä olivat hankealueen hevosalan yrittäjät sekä muut hevosalan toimijat. Hankkeen alkuperäinen toteutusaika oli 1.3.2019 – 30.9.2020. Hankkeelle haettiin kahdesti jatkoaikaa ja hanke päättyi 30.9.2022.

Hankkeessa kartoitettiin Keski-Pohjanmaan hevosalan nykytilaa toteuttamalla avoin Webropol-kysely syksyllä 2019, haastattelemalla yrittäjiä ja muita toimijoita sekä perehtymällä saatavilla oleviin tilastoihin.

Hankkeessa laadittiin Keski-Pohjanmaan hevosalan tulevaisuusohjelma vuoteen 2030 laajassa yhteistyössä. Tulevaisuusohjelman laadintaa varten järjestettiin 10 työpajaa sekä benchmarking-matka Tampereen Hevoset-messuille. Hankkeen työpajoihin osallistui yhteensä 151 henkilöä.

Hankkeessa selvitettiin toimintamalli, rakenne ja rahoitusmahdollisuudet Keski-Pohjanmaan hevosalan kehittämisorganisaatiolle. Selvitys laadittiin YAMK agrologin opinnäytetyönä Katja Volan toimesta.

Hankkeen materiaaleja ja raportteja on kerätty www.kpedu.fi/hevostenkeskipohjanmaa -sivuille.

Hankkeen työntekijät kiittävät Keski-Pohjanmaan hevosalan yrittäjiä, harrastajia ja seuratoimijoita sekä kaikkia muita yhteistyökumppaneita erinomaisesta yhteistyöstä! Olemme verkostoituneet, ideoineet, ja kehittäneet hankkeen aikana hevosalan yhteistä tulevaisuutta.

HANKKEEN TAVOITTEET

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen tavoitteena oli vahvistaa hevostalouden toimintaedellytyksiä maakunnassa sekä monipuolistaa ja kehittää hevostalouteen liittyviä elinkeinoja. Hanke lisäsi tietämystä hevosalan laajuudesta ja nykytilasta Keski-Pohjanmaalla sekä alan mahdollisuuksista tulevaisuudessa. Hanke lisäsi tietoa hevosalan vaikuttavuudesta maakunnassa sekä antoi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tavoitteena oli myös tiivistää alueen hevosalan toimijoiden, eri sidosryhmien ja muiden elinkeinoalojen yhteistyötä ja aktivoida toimijoita yhteiseen tulevaisuuden kehittämiseen koko alan hyväksi.

Hankkeen määrällisenä tavoitteena oli, että hankkeen työpajoihin, seminaareihin, benchmarking-matkoihin ja hankeinfoihin saadaan yhteensä 300 osallistujaa.

Pitkän tähtäimen tavoitteena oli saada Keski-Pohjanmaan hevosala lisäämään yhteistyötä ja kehittämään alaa ja sen imagoa elinkeinona ja harrastuksena. Kehittämistyön tavoitteena oli edistää alan yritystoiminnan kilpailukykyä sekä lisätä alalle ja alueelle työtä ja työpaikkoja. Keski-Pohjanmaan hevosalan kehittämisorganisaatio ja aktiivinen hanketoiminta ovat jatkossakin tärkeitä, jotta laadittua tulevaisuusohjelmaa voidaan toteuttaa täysipainoisesti ja jotta ala voi kehittyä ja saada mukaan uusia aktiivisia toimijoita.

HANKKEEN TOIMENPITEET JA TOTEUTUNUT TOIMINTA

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen hakemus jätettiin 9.1.2019 ja myönteinen rahoituspäätös saatiin 25.3.2019. Hanke saatiin hyvin käyntiin kesän ja syksyn 2019 aikana. Keväällä 2020, kun oli tarkoitus päästä usealle benchmarking-matkalle, maailma suljettiin koronapandemian vuoksi. Tämän seurauksena hankkeen toimenpiteitä ei pystytty toteuttamaan alkuperäisen suunnitelman mukaan. Hankkeelle tehtiin keväällä 2019 ensimmäinen muutoshakemus, jossa haettiin vuosi jatkoaikaa. Koronapandemian jatkuessa päädyttiin jättämään toinen muutoshakemus keväällä 2021. Muutoshakemuksissa esitettiin myös tarkennuksia kustannuslajeihin sekä hankkeen toimenpiteisiin.

Alkuperäinen toteutusaika:	1.3.2019 – 30.9.2020
Toteutusaika, muutospäätös I:	1.3.2019 – 30.9.2021
Toteutusaika, muutospäätös II:	1.3.2019 – 30.9.2022

Vuosi 2019

Jaksolla 1.3.-31.12.2019 järjestettiin hankkeen aloitusseminaari Kaustisen raviradan katsomoravintola Setolokassa. Tapahtumaan osallistui 40 henkilöä. Tilaisuudessa alustuksen pitivät Heini Linatti ProAgria Oulusta sekä Turkan Ratsurinteen yrittäjä Satu Turkka.

Keski-Pohjanmaan hevosalan toimijoille toteutettiin Webropol-kysely syys-lokakuussa. Kyselyssä kartoitettiin hevosalan käytössä olevia puitteita sekä yritys- tai harrastustoiminnan laajuutta ja kehittämistarpeita Keski-Pohjanmaalla. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 170 hevosalan toimijaa.

Kuva 1. Hankkeen aloitusseminaari 12.9.2019

Hankkeen tulevaisuustyöpajat käynnistyivät lokakuussa. Työpajoja järjestettiin viikoilla 43 ja 44 neljänä iltana eri teemoilla. Raviurheilun työpaja oli ensimmäisenä ja siihen osallistui 17 henkilöä. Seuraavana Suomen Ratsastajainliiton tallitoiminnan kehittäjä, Minna Peltosen alustamaan ratsastamisen teemalla olevaan työpajaan osallistui 20 henkilöä.

Kuva 2. Ratsastuksen työpaja

KUTSU

HEVOSTEN KESKI-POHJANMAA

TULEVAISUUSTYÖPAJAT

Keski-Pohjanmaan ammattiopisto, Kaustisen toimipaikka
Raviradantie 36 B, 69600 Kaustinen

ti 22.10. Raviurheilu
ke 23.10. Ratsastus
ma 28.10. Hevosen hyvinvointi ja kuntoutus
ti 29.10. Hevonen ihmisen hyvinvoinnissa

Työpajat alkavat klo 18, kahvitarjoilu

#yhdessäkohtitulevaisuutta

Tarkempi ohjelma tulossa!

Kuva 3. Kutsu työpajoihin

28.10. pidettiin työpaja teemalla Hevosen hyvinvointi ja kuntoutus. Tuon työpajan alusti Maija Finnholm Nikulan eläinklinikalta ja osallistujia oli paikalla 17. Hevonen ihmisen hyvinvoinnissa -teeman työpajassa alustajana toimi Teea Ekola Toiskan tilalta. Työpajaan osallistui 10 asiasta kiinnostunutta. Yhteensä ensimmäiselle työpajakierrokselle osallistui 64 henkilöä. Työpajojen tarkemmat tulokset julkaistiin hankkeen kotisivulla www.kpedu.fi/hevostenkeskipohjanmaa.

Hankkeen puolesta osallistuttiin valtakunnalliseen Hevosalan toimijoiden tapaamiseen etäyhteyden välityksellä 13.3.2019 ja 25.9.2019. Noissa tapaamisissa kerättiin yhteen tieto hevosalan hankkeiden ja koulutusten ajankohtaisista asioista. Osallistujia tapaamisissa oli koko Suomen alueelta.

Vuosi 2020

Alkuvuodesta 2020 järjestettiin kolme alueellista työpajaa hevosalan toimijoille. Työpajojen tavoitteena oli saada konkretisoitua ensimmäisen työpajakierroksen kehittämistarpeet toimenpide-ehdotuksiksi.

Ensimmäinen työpaja järjestettiin Kokkolassa ja tilaisuuteen osallistui 8 aktiivista hevosalan toimijaa. Toinen työpaja järjestettiin hankealueen toisella reunalla Halsualla ja siihen osallistui neljä henkilöä. Kaustisen ja Halsuan työpajat alusti ProAgrian Jenny Klemola. Halsuan työpajan jälkeen nähtiin tarpeelliseksi järjestää vielä kolmas työpaja. Tähän paikkakunnaksi valittiin Kaustinen, koska se sijaitsee hankealueen keskivaiheilla. Kaustisen työpajan alustajana toimi Sanna Mäki-Tuuri Hevosalan osaamiskeskus Hippolis Ry:stä. Hän kertoi hevosalan ajankohtaisista kuulumisista ja hanketoiminnasta. Työpajaan osallistui 9 henkilöä. Yhteensä koko työpajakierrokselle osallistui 23 henkilöä kahdeksasta organisaatiosta.

Kuva 4. Tulevaisuustyöpaja Kokkolassa

Vuoden 2020 ajalle oli suunniteltu useampi benchmarking-matka Suomeen ja yksi Ruotsiin, mutta matkoja ei päästy koronapandemian aiheuttaman sulkutilan vuoksi toteuttamaan lainkaan.

Keski-Pohjanmaan hevosalan kehittämisorganisaation selvitystyö valmistui keväällä 2020. Työn toteutettiin YAMK agrologin opinnäytetyönä. Työssä selvitettiin Keski-Pohjanmaan hevosalan kehittämisorganisaation toimintamalli, rakenne ja rahoitusmahdollisuudet.

Hankkeen puolesta osallistuttiin myös valtakunnalliseen hevosalan toimijoiden yhteistyöfoorumiin etäyhteyden välityksellä 11.3.2020 ja 29.9.2020. Noissa tapaamisissa kerättiin yhteen tieto hevosalan hankkeiden ja koulutusten ajankohtaisista asioista. Osallistujia tapaamisissa on koko Suomen alueelta.

Hankkeelle laadittiin muutoshakemus ja sille anottiin jatkoaikaa vuodeksi eli 30.9.2021 saakka. Muutoshakemus hyväksyttiin 2.7.2020.

Vuosi 2021

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeelle vuosi 2021 oli hiljainen, sillä benchmarking -matkoja tai tulevaisuustyöpajoja ei voitu järjestää koronapandemian vuoksi.

Keväällä 2021 laadittiin AMK tradenomin opinnäytetyönä raportti Hevosalan yrittäjyyden tila ja tulevaisuudennäkymät Keski- Pohjanmaalla. Työhön haastateltiin 9 hevosalan yrittäjää eripuolilta Keski-Pohjanmaata sekä eri hevosalan toimintasuunnilta.

Hankkeelle laadittiin muutoshakemus toistamiseen keväällä 2021 ja anottiin jatkoaikaa vuodeksi eli 30.9.2022 saakka. Muutoshakemus hyväksyttiin 22.4.2021.

Vuosi 2022

Vuoden 2022 aikana Hevosten Keski-Pohjanmaa -hanke järjesti tulevaisuustyöpajoja sekä benchmarking-matkan Tampereen Hevoset -messuille. Koronapandemia häytti edelleen selkeästi hankkeen toimintaa, ja ihmiset olivat hyvin varovaisia lähtemään mukaan yhteisiin kokoontumisiin. Tästä syystä suunniteltuja tilaisuuksia jouduttiin osallistujapulan vuoksi perumaan.

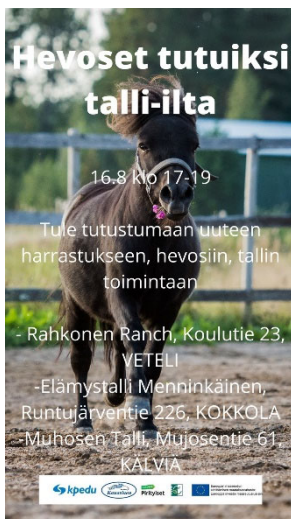
Maaliskuussa 2022 järjestettiin Kaustisella kaksi tulevaisuustyöpajaa. Ensimmäinen työpaja toteutettiin 9.3.2022 ja tuon työpajan teemana oli nuorisotoiminnan kehittämistä. Nuoria osallistui iltaan mukavasti, sillä paikalla oli 21 osallistujaa. Työpaja järjestettiin yhteistyössä Keski-Pohjanmaan hevosjalostusliiton ja Kaustisen seudun ravinuorten kanssa.

Toinen tulevaisuustyöpaja toteutettiin 10.3.2022 ja sen teemana oli seuratoiminnan ajankohtaisilta. Tilaisuuden alustivat Suomen Hippos ry:n tiedottaja Saara Iivari sekä Suomen Ratsastajainliiton seuratoiminnan vastaava Minna Peltonen. Seuratoiminnan ajankohtaisiltaan osallistujia tuli kaikkiaan 7 kpl. Työpajojen tavoitteina oli saada konkreetisoitua ensimmäisen työpajakierroksen kehittämistarpeet toimenpide-ehdotuksiksi.

Huhtikuun 2. päivä Kaustisen Nikulan ravien yhteyteen suunniteltiin kutsuvierastapahtuma. Raveihin kutsuttiin hankkeen toimesta laajalti eri sidosryhmien edustajia tutustumaan keskipohjalaiseen hevosalaan. Kutsuvieraita ilmoittautui määräaikaan mennessä vain yksi, joten tilaisuus peruttiin.

Huhtikuun 9. päivä toteutui viimein benchmarking-matka Tampereen Hevoset-messuille. Linja-automatkojen aikana järjestettiin kevään kolmas työpaja, jossa pohdittiin messuilla nähtyjä ja koettujen innovaatioiden merkitystä ja hyödynnettävyyttä keskipohjalaista hevosalaa kehittäessä.

Toukokuun 25.5.2022 järjestettiin hevosalan tulevaisuustyöpaja kuntien, seutukuntien ja muiden yhteistyötahojen jäsenille. Tuohon työpajaan ilmoittautui vain kaksi osallistujaa määräajassa, joten tilaisuus peruttiin.

16.8.2022 toteutettiin Hevoset tutuiksi talli-ilta. Ideana oli, että eripuolilla hankealuetta voisi samaan aikaan käydä tutustumassa tallin toimintaan. Talli-iltaan osallistui kolme yritystä. Valitettavasti tapahtuma jouduttiin yhdeltä tallilta perumaan ukkosen vuoksi.

Syyskuussa järjestettiin benchmarking-matka Etelä-Suomeen teemalla "Hevosalan yhdistetyt toiminnot isoissa yksiköissä". Valitettavasti tuokin matka jouduttiin perumaan liian vähäisen osanottajamäärän vuoksi.

Syyskuun 24.päivänä järjestettiin Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen päätösseminaari. Seminaariin osallistui 10 henkilöä. Samana päivänä Nikulan eläinklinikka vietti 20-vuotis syntymäpäiviä avoimin ovin ja hankkeen toimesta osallistuttiin päivään esittelemällä uunituoretta tulevaisuusohjelmaa sekä Keski-

Pohjanmaan hevosalan kehittämisorganisaation rakennetta.

Luettelo kaikista Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen järjestämisistä tilaisuuksista on tämän loppuraportin liitteenä.

TIEDOTUS

Hankkeelle perustettiin internet-sivut huhtikuussa 2019 www.kpedu.fi/hevostenkeskipohjanmaa ja Facebook-sivut toukokuussa 2019 <https://www.facebook.com/hevostenkp>

Hankkeen viestinnässä on hyödynnetty useita kanavia, mm. sähköpostia, hankkeen sekä osatoteuttajien nettisivuja ja Facebook-sivuja sekä mediatiedotteita. Sähköpostilla on tavoitettu noin 500 hevosenomistajaa Keski-Pohjanmaan alueelta Hippos RY:n rekisterin avulla. Hankkeen kotisivun Ajankohtaista-osioon on kirjoitettu hankeaikana kaksi blogikirjoitusta

Eri medioissa olleita juttuja hankkeesta ja sen järjestämistä tilaisuuksista on koottu loppuraportin liitteeseen.

HANKKEEN HALLINNOINTI: RESURSSIT, ORGANISOINTI

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä valmisteli Hevosten Keski-Pohjanmaa-hankkeen hankesuunnitelman ja rahoitushakemuksen tammikuussa 2019. Hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen Pirityiset ry:ltä 25.3.2019. Rahoitus myönnettiin Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 toimenpiteestä 7.1 Selvitykset ja suunnitelmat.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä vastasi hankkeen hallinnoinnista. Hankkeeseen haettiin osa-aikainen hankepääällikkö julkisella haulla. Ilmoitus avoimesta hankepääällikön tehtävästä julkaistiin Kuntarekry-palvelussa. Hankepääälliköksi valittiin Agrologi YAMK Leena Ylitalo ja hänen työsuhteensa alkoi 1.6.2019.

Kpedusta Sirpa Puusaari osallistui toiminnan suunnitteluun sekä työpajojen, seminaarien ja benchmarking-matkojen järjestelyihin. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän taloushallinto hoiti kirjanpidon, ja taloussihteeri Liisa Takalo on avustanut maksatuksissa tarvittavien liitteiden ja raporttien kokoamisessa.

Kaustisen Seudun Raviseura ry toimi hankkeen osatoteuttajana. Osapuolten välille tehtiin tuensiirtosopimus. Kaustisen Seudun Raviseura ry:stä hankkeessa työskenteli 31.12.2021 saakka toiminnanjohtaja Jyri Ahonen ja hänen siirrettyänsä pois raviseururan palveluksesta hankkeessa työtä jatkoi uudeksi toiminnanjohtajaksi valittu Anna Paavola.

Raviseura etsi järjestelmistään pohjatiedot hevosalan toimijoista ja hevostenomistajista tilastoja varten ja osallistui seminaarien, benchmarking-matkojen sekä työpajojen suunnitteluun ja toteutukseen. Osatoteuttajien kirjanpitäjät hoitivat omassa organisaatiossaan hankkeen kirjanpitoa ja taloushallintoa.

Hankkeen ohjaamiseen ja hankepääällikön työn tueksi perustettiin hanketyöryhmä.

Hanketyöryhmän kokoonpano:

Organisaatio

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
Pirityiset ry
ProAgria Keski-Pohjanmaa
MTK Keski-Pohjanmaa
SRL/ Kokkolan ratsastajat ry
Keski-Pohjanmaan liitto ry

Jäsen

Harri Lundell, (Anu Haapasalo ja Jarmo Matintalo)
Krista Järvelä
Jenny Klemola
Markku Kiljala
Hanna Renlund
Anne Sormunen

Lisäksi hanketyöryhmän kokouksiin osallistuivat Leena Ylitalo, Sirpa Puusaari sekä Raviseurauksen edustaja. Hanketyöryhmä kokoontui hankeajaksi 11 kertaa 15.8.2019, 10.12.2019, 18.2.2020, 9.6.2020, 23.11.2020, 12.2.2021, 26.5.2021, 3.2.2022, 23.3.2022, 18.8.2022 ja 5.10.2022. Kokoukset järjestettiin välillä Kpedu Kaustisen tiloissa ja välillä TEAMS-yhteydellä.

Hanketyöryhmään tuli hankeajaksi henkilömuutoksia siten, että Kpedun kehitysjohtajana toimi hankkeen alkuvaiheessa Jarmo Matintalo, jonka jälkeen virkaa hoiti Anu Haapasalo. Tammikuun 2022 lopusta Kpedun kehitysjohtajana toiminut Harri Lundell osallistui hanketyöryhmän toimintaan.

Hanketyöryhmän jäsenten organisaatioihin tuli myös muutoksia hankeajaksi. Anne Sormunen vaihtoi Keski-Pohjanmaan liitosta Haapaveden kunnan Bioklusteri-hankkeen vetäjäksi. Jenny Klemola ei osallistunut hanketyöryhmän kokouksiin enää hankkeen loppuajaksi, ja ProAgraria ei nimennyt hänen sijalleen uutta edustajaa.

RAPORTOINTI JA SEURANTA

Hankkeesta on raportoitu rahoittajan ohjeiden mukaan. Edellisen vuoden indikaattoritiedot on kerätty tammikuussa ja viety Hyrrä-järjestelmään. Hanketyöryhmälle on kokousten yhteydessä esitetty toimintaraportti edellisen jakson tapahtumista ja toiminnasta.

Hanketyöryhmän lausunto hankkeen toteutuksesta ja loppuraportista (kokous 5.10.2022)

Hanketyöryhmä hyväksyy loppuraportin ja toteaa seuraavaa:

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hanke on tukenut alueellisia kehittämistavoitteita ja antaa pohjaa kasvulle. Ala on otettu yhdeksi Bioclusterin kehittämissuunnitelmista. Alan kehittäminen kansainvälisessä, esimerkiksi Pohjoismaisessa yhteistyössä nähdään suotavana.

Hevosala on Keski-Pohjanmaan liiton kansainvälistymisstrategiassa ala, jolla on merkittävää elinkeino- ja kansainvälistä toimintaa. Hevosalalla nähdään myös kasvua. Kehitettävää on alan toimijoiden verkottumisessa ja synergian luomisessa. Työllisyys ja hyvinvointivaikutusten lisäksi ala kytkeytyy myös vahvasti kulttuuriperintöön, liikuntaan ja urheiluun.

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen vaikutuksesta TKI-toiminta alueen hevosalalla on aktivoitunut. Hanketyöryhmä katsoo, että loppuraportti kuvaa hyvin hankkeen toteutunutta toimintaa.

Hankkeen työntekijöiden kokemuksia

Hanke lähti hyvin käyntiin syksyllä ja talvella 2019–2020. Tulevaisuustyöpajatyöskentely lähti vireästi liikkeelle ja alan toimijat olivat aktiivisesti mukana. Maaliskuussa 2020 juuri, kun hankkeen benchmarking-matkojen suunnittelu oli jo pitkälle valmis, meni maailma kiinni koronapandemian vuoksi. Kaikki kevään matkasuunnitelmat jouduttiin siis perumaan. Tämän jälkeen matkojen ja työpajojen suunnittelu on ollut haasteellisempaa ja kun hankeajaksi venyi, hankkeen asiaa ei osattu pitää riittävällä aktiivisuudella esillä. Korona aiheutti viiveitä hankkeen toimintaan, eikä kaikkia asioita ehditty tehdä mitä olisi haluttu tai ollut tarpeen. Suunnittelua hidasti jatkuvasti myös epätietoisuus koronan vaikutuksista: saako kokoontua tai voiko matkustaa?

Näiden seurauksena tulevien tilaisuuksien ja matkojen suunnittelua tehtiin välillä liian lyhyellä aikajänteellä, jolloin tiedottaminen viivästyi ja tämä osaltaan vaikutti tilaisuuksien ja matkojen osallistujamääriin. Ja suora seuraus matkojen peruuntumisesta näkyy hankkeen yksityisrahan kertymisessä. Tavoitteisiin ei siltä osin ylletty hankeajaksi.

2. *"Yhtenä riskinä hankkeessa on henkilöriski, esimerkiksi että hankkeessa työskentelevä henkilö vaihtuu kesken hankkeen"* Riskiin varauduttiin siten, että hanke dokumentoitiin tarkasti ja läpinäkyvästi. Tämä riski toteutui Raviseuran osalta ja sen vaikutuksia pyrittiin minimoimaan perehdyttämällä uusi työntekijä sekä tekemällä yhteistyötä.
3. *"Koronaviruksen aiheuttaman pandemian jatkuminen"* Hankkeelle muutoshakemuksia tehtäessä tiedettiin jo koronaviruksen aiheuttavan haittaa hankkeen toiminnalle. Viruksen vaikutuksen laajuutta ja kerrannaisseurauksia ei kuitenkaan täysin osattu ennakoida. Hankkeen benchmarking-matkoja ei päästy toteuttamaan yhtä lukuun ottamatta. Ensin pandemian aiheuttamat kokoontumis- ja liikkumisrajoitukset estivät hankkeen matkojen järjestämisen ja hankkeen loppuajankana varsinaisen pandemian laantuessa ihmisten varovaisuus kokoontumisten suhteen sekä taloudelliset tekijät vaikuttivat osaltaan siihen, että monta tapahtumaa jouduttiin perumaan.

YHTEISTYÖKUMPPANIT

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä toteutti hanketta tiiviissä yhteistyössä Kaustisen Seudun Raviseura ry:n kanssa. Hankkeessa tehtiin alueellista yhteistyötä Keski-Pohjanmaan hevosalan eri yhdistysten ja seurojen sekä hevosalan yrittäjien ja hevosten omistajien kanssa.

Valtakunnallisella tasolla yhteistyötä tehtiin mm. Hevosalan osaamiskeskus Hippolis ry:n, Suomen Ratsastajainliitto ry:n, Suomen Hippos ry:n, ProAgria Oulu ry:n sekä hevosalan oppilaitosten kanssa. Yhteistyömuodoista on kerrottu tarkemmin toteutuneiden toimenpiteiden muodossa.

TULOKSET JA VAIKUTUKSET

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen keskeisinä tavoitteina oli lisätä tietämystä hevosalan laajuudesta ja nykytilasta Keski-Pohjanmaalla sekä alan mahdollisuuksista tulevaisuudessa. Tavoitteena oli tiivistää alueen hevosalan toimijoiden, eri sidosryhmien ja muiden elinkeinoalojen yhteistyötä ja aktivoida alan toimijoita yhteiseen tulevaisuuden kehittämiseen.

Pitkän tähtäimen tavoitteena oli kehittää Keski-Pohjanmaan hevosalaa ja sen tunnettuutta elinkeinona ja harrastuksena, edistää alan yritystoiminnan kilpailukykyä sekä saada alalle lisää yrityksiä ja työpaikkoja.

Hankkeen tuloksina olivat:

1. Keski-Pohjanmaan hevosalan kartoitus: alan nykytilan laajuus, toimintamuodot ja olemassa oleva infra sekä kehittämistarpeet
2. Keski-Pohjanmaan hevosalan tulevaisuusohjelma vuoteen 2030
3. Toimintamalli, rakenne ja rahoitusmahdollisuudet Keski-Pohjanmaan hevosalan kehittämisorganisaatiolle

Hankkeen määrällisenä tavoitteena oli, että hankkeen työpajoihin, seminaareihin, benchmarking-matkoihin ja hankeinfoihin saadaan yhteensä 300 osallistujaa. Hankkeen järjestämiin tapahtumiin osallistui kaikkiaan 214 henkilöä. Lisäksi hanketta esiteltiin useissa muiden järjestämissä tapahtumissa, joiden osallistujamääriä ei ole tiedossa. Tuo 300 osallistujan tavoite kuitenkin varmasti on saavutettu.

Hevosten Keski-Pohjanmaa-hankkeen vaikutuksesta Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä on hakenut ja saanut rahoituksen kahteen jatkohankkeeseen. **Mittarit hevosen hyvinvoinnin arviointiin** -hanke toimii Keski-Pohjanmaalla sekä Hämeen ja Kaakkois-Suomen ELY-keskusten alueilla. Hanketta toteuttavat Keski-

Pohjanmaan koulutusyhtymä, Hämeen ammattikorkeakoulu sekä Harjun oppimiskeskus yhteistyössä Suomen Hippos ry:n ja Suomen Ratsastajainliitto ry:n kanssa. Hankkeen tavoitteena on kehittää hevostallien ja hevosalan yritysten auditointiin soveltuva **mittaristo**, joka on tutkittuun tietoon perustuva ja helposti käytettävä, ja jonka avulla voidaan objektiivisesti tarkastella hevosten hyvinvointia erilaisissa pitopaikoissa. Mittarit hevosen hyvinvoinnin arviointiin -hanketta rahoittavat Pohjanmaan, Hämeen ja Kaakkois-Suomen ELY-keskukset Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman maaseuturahastosta (80 %). Yksityisrahoituksen osuuden (20 %) rahoittavat Suomen Hippos ry ja Suomen Ratsastajainliitto ry.

Hevosvoimaa Kaustiselta -esiselvityshanke määrittää suuntaviivat Kaustisen hevosurheilukeskusalueen kehittämiseksi hevosalan osaamiskeskukseksi. Hankkeen kohderyhmänä ovat Kaustisen seudun hevosalan yrittäjät ja hevosurheilukeskusalueen muut toimijat. Välillisenä kohderyhmänä ovat muut Keski-Pohjanmaan hevosalan yrittäjät ja hevosharrastajat. Hevosvoimaa Kaustiselta -hanketta rahoittavat Keski-Pohjanmaan liitto ry (80%) ja Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä.

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen raportit ja esitteet ovat käytettävissä www.kpedu.fi/hevostenkeskipohjanmaa -sivulla. Keski-Pohjanmaan hevosalan tulevaisuusohjelmaa jaetaan hankkeen päätyttyäkin yhteistyökumppaneille ja verkostoille.

ESITYKSET JATKOTOIMENPITEIKSI

Tärkeänä jatkotoimenpiteenä Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeelle olisi Hevosalan kehittämisorganisaation perustaminen Keski-Pohjanmaalle. Kehittämisorganisaatio tulisi olemaan merkittävä yhteistyön mahdollistaja ja hevosalan hankkeiden toteuttaja jatkossa. Organisaation tehtävänä olisi tulevaisuudessa valmistella ja toteuttaa erilaisia koulutus-, tiedonvälitys- ja yhteistyöhankkeita, toimia hevosalan positiivisen tunnettuuden edistäjänä sekä osallistua alan edunvalvontaan.

Vahvistetaan hevosalan koulutusta ja sen toimintaedellytyksiä Keski-Pohjanmaalla. Hevoselinkeinon pysyminen vahvana Keski-Pohjanmaalla edellyttää toimijoiden osaamisen ajantasaisuutta ja että toimijoilla on mahdollisuus kehittää osaamistaan omien tarpeidensa mukaisesti paikallisen, laadukkaan koulutuksen avulla.

Hevosalaa kehitetään erilaisten kehittämishankkeiden avulla. Hankkeiden vaikutuksesta hevosalan yritykset toimivat ja tuottavat kilpailu- ja harrastuspalveluita tarkoituksenmukaisissa ja laadukkaissa toimintaympäristöissä.

ALLEKIRJOITTAJAT JA PÄIVÄYS

Kokkola 30.9.2022

Kaustinen 30.9.2022

Sirkku Purontaus, rehtori
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

Leena Ylitalo, hankepäällikkö
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Liitteet:

Erilliset raportit:

1. Opinnäytetyö, Katja Vola: Keski-Pohjanmaan hevosalan kehittämisorganisaation toimintamalli, <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020060517438>
2. Opinnäytetyö, Leena Ylitalo: Hevosalan yrittäjyyden tila ja tulevaisuudennäkymät Keski-Pohjanmaalla, <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202105067380>
3. Hevosten Keski-Pohjanmaa, Raportti: kysely hevosalan toimijoille (2019)
4. Hevosten Keski-Pohjanmaa, Raportti: tulevaisuusohjelma

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen järjestämät tapahtumat:

	Pvm	Tilaisuus	Osallistujat	
1	12.9.2019	Aloitusseminaari, Kaustinen	40	
2	19.9.2019	Kartoitus /Kysely avattu		
3	22.10.2019	Tulevaisuustyöpaja, ravi, Kaustinen	17	
4	23.10.2019	Tulevaisuustyöpaja ratsastus, Kaustinen	20	
5	28.10.2019	Tulevaisuustyöpaja, hevosen hyvinvointi ja kuntoutus, Kaustinen	17	
6	29.10.2019	Tulevaisuustyöpaja, hevonen ihmisen hyvinvoinnissa, Kaustinen	10	
7	19.-20.11.2019	Benchmarking-matka "Hevosen hyvinvointi ja kuntoutus		Peruttu
8	21.11.2019	Kutsuvierasravit	13	
9	25.1.2020	Tulevaisuustyöpaja Kokkola	8	
10	1.2.2020	Tulevaisuustyöpaja Halsua	6	
11	20.2.2020	Tulevaisuustyöpaja Kaustinen	9	
12	18.-19.3.2020	Benchmarking-matka, "Hevonen ihmisen hyvinvoinnissa"		Peruttu
13	4.4.2020	Benchmarking-matka, Hevoset-messut, Tampere		Peruttu
14	5/2020	Benchmarking-matka Ruotsi, "hevosyrittäjyys ja kiertotalous"		Peruttu
15	9.3.2022	Nuorisotoiminnan tulevaisuustyöpaja	21	
16	10.3.2022	Seuratoiminnan ajankohtaisilta ja tulevaisuustyöpaja	7	
17	2.4.2022	Kutsuvieras-ravit		Peruttu
18	9.4.2022	Benchmarking-matka ja tulevaisuustyöpaja Hevoset-messut	36	
19	25.5.2022	Tulevaisuustyöpaja kuntien ja seutukuntien edustajille		Peruttu
20	7.-8.9.2022	Benchmarking-matka "Hevosalan yhdistetyt toiminnot isoissa yksiköissä"		Peruttu
21	24.9.2022	Hankkeen päätösseminaari	10	
		Osallistujia yhteensä	214	

Muiden järjestämät tapahtumat, joihin hankkeen toimesta osallistuttiin:

	Pvm	Tilaisuus
1	13.3.2019	Suomen hevosalan hankkeet- Tulossa Keski-Pohjanmaalle: esittely
2	25.9.2019	Suomen hevosalan yhteistyöfoorumi- Hankkeen esittely
3		Perhon paikallisravit 50 kpl esitteitä
4	23.8. alkaen	Kaustisen ravit, esitteitä jaettavaksi
5	23.-24.8.19	Ollikkala-messut, infopiste/ständi
6	23.9.2019	Klinikalle esitteitä jaettavaksi asiakkaille
7	21.10.2019	Klinikan avajaiset ravien yhteydessä /ständi
8	26.10.2019	Klinikan viralliset avajaiset /ständi
9	11.3.2020	Suomen hevosalan yhteistyöfoorumi, SRL, Hankkeen tilannekatsaus
10	29.9.2020	Suomen hevosalan yhteistyöfoorumi, Teams-palaveri
11	22.3.2021	"Hevosalan vaikuttavuustyö, Case kuntavaalit"/ Hippolis, Teams-webinaari
12	24.9.2022	Nikulan eläinklinikan 20-v. syntymäpäivät, tulevaisuusohjelman jako

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeesta mediassa:

Päivä	Media	Otsikko
4.4.2019	Perhonjokilaakso s.25	Hevosalalle 90 000 euron hankerahoitus
4.4.2019	Keskipohjanmaa	Maakunnan sijainti on etu
14.8. 2019	Hevosurheilu	Hevostalouden hankkeille on tilaa
20.9.2019	Keskipohjanmaa (A9)	Hanke kartoittaa hevosalan nykytilaa
25.9.2019	Kokkola-lehti	Hevosalalla kehitetään uutta
4.3.2020	Kokkola-lehti	Hanke herättelee hevosväkeä
15.5.2020	Perhonjokilaakso s. 17	Hankkeesta potkua hevosalalle
22.4.2020	Maaseppä http://www.e-julkaisu.fi/keski-pohjanmaan_ammattiopisto/maaseppa_2020/mobile.html#pid=1	Hanketoiminnan kuulumisia
2.2021	Maaseppä https://www.e-julkaisu.fi/keski-pohjanmaan_ammattiopisto/maaseppa_2021/mobile.html?fbclid=IwAR2l04A0xfhsoc1f-k8xlM5R4W01GaqZVKy9IM82dOSJDr2Y4n3nLA1oIIQ#pid=16	Hevosalan tulevaisuutta rakentamassa
16.8.2021	Suomalainen maaseutu	Hevosalan tulevaisuutta rakentamassa
9.2.2022	https://pirityiset.fi/blogi/hevonen-luo-hyvinvointia-tyota-ja-toimeentuloa/	Hevonen luo työtä, hyvinvointia ja toimeentuloa
7.11.2021	https://leaderpohjanmaa.fi/hevonen-luo-hyvinvointia-tyota-ja-toimeentuloa/	Hevonen luo työtä, hyvinvointia ja toimeentuloa
29.9.2022	Biovalley, uutiskirje 3/2022 http://jyu.mail-eur.net/a/s/25508552-2f99c6553281509ca92f3b1d4864054b/1333816	Hevosalalle uusi visio

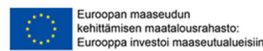
Esimerkkejä Hevosten Keski-pohjanmaa -hankkeen tiedotuksesta ja hankkeeseen liittyvistä lehtijutuista:

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hankkeen Facebook-sivuilla julkaistiin kutsut eri tapahtumiin ja tiedostettiin ajankohtaisista asioista.

Hevosten Keski-Pohjanmaa

< KPEDU.FI

AJANKOHTAISTA

Yhdessä kohti tulevaisuutta!

Hevosten Keski-Pohjanmaa -hanke rakentaa yhteistyötä ja tulevaisuutta

Hankkeen kotisivujen www.kpedu.fi/hevostenkeskipohjanmaa aloitusnäkyä.

Hevosurheilu

ON TEKNIKKAA, ON PSYKETTÄ, ON KOSOLTI TAKTIKAA JA MAHDOTTOMAN PALJON FYSIKKÄÄ.

MAKROOINEN TUNTO PITÄÄ ERÄKSEN MUKANA. KÄSI ON OLTU PELOKKAAS.

2019.10.10

VIIKON VAHVAT

Kaksi puolesta viikkoa on ollut kisa-aika. Viikolla on ollut kolme kisa-ottelua. Viikolla on ollut kolme kisa-ottelua. Viikolla on ollut kolme kisa-ottelua.

SMT DEVI

19-vuotias metsähevonen oli yksi viikolla. Viikolla on ollut kolme kisa-ottelua. Viikolla on ollut kolme kisa-ottelua.

OKKIN A.J.

19-vuotias metsähevonen oli yksi viikolla. Viikolla on ollut kolme kisa-ottelua. Viikolla on ollut kolme kisa-ottelua.

AMULIN AMINO

19-vuotias metsähevonen oli yksi viikolla. Viikolla on ollut kolme kisa-ottelua. Viikolla on ollut kolme kisa-ottelua.

Hevosurheilu onnille voitit!

Hevosurheilu

Perhepöytäkirja 14.10.2020

toimitus@perhonjokilaakso.fi

11

Hankkeesta potkua hevosalalle

HEVOSET Hankerahoituskella on kerätty tietoa hevosalouden nykytilasta Keski-Pohjanmaalla. Tulosten pohjalta on hyvä kehittää yhteistyötä rakentaa alaa palvelevia jatkohankkeita.

Hevoset ovat olleet keskeisiä eläimiä ihmiskunnan kehityksessä ja kulttuurissa. Hevoset ovat olleet keskeisiä eläimiä ihmiskunnan kehityksessä ja kulttuurissa. Hevoset ovat olleet keskeisiä eläimiä ihmiskunnan kehityksessä ja kulttuurissa.

HEVOSURHEILU

Hevosurheilu on ollut keskeistä osuutta hevosalan kehittämisessä. Hevosurheilu on ollut keskeistä osuutta hevosalan kehittämisessä. Hevosurheilu on ollut keskeistä osuutta hevosalan kehittämisessä.

HEVOSURHEILU

Hevosurheilu on ollut keskeistä osuutta hevosalan kehittämisessä. Hevosurheilu on ollut keskeistä osuutta hevosalan kehittämisessä. Hevosurheilu on ollut keskeistä osuutta hevosalan kehittämisessä.

PERJANTAI 20.9.2019 **Keskipojhar**

Hanke kartoittaa hevosalan nykytilaa

Outi Yli-Arvo

Hevosten Keski-Pohjanmaa-hanke käynnistyi viime viikolla aloitusseminaarin merkeissä Kaustisella. Hankkeella kartoitetaan Keski-Pohjanmaan hevosalan nykytilaa ja kehitämistarpeet sekä laaditaan maakunnallinen hevosalan tulevaisuusohjelma vuoteen 2030.

Tulevaisuutta visioidaan ja suunnitellaan laajassa yhteistyössä hankkeen työpajoissa sekä benchmarkingmatkoilla. Työpajoihin kerätään asiantuntijoita sekä asiasta kiinnostuneita suunnittelemaan tulevaisuutta ja kehitysnäkymiä raviurheiluun, ratsastukseen, hevosen hyvinvointiin ja kuntoutukseen sekä hevosen käyttöön ihmisen hyvinvoinnissa liittyen.

Kartoitukseen liittyvä kysely alan toimijoille ja harrastajille toteutetaan syyslokakuun aikana. Kysely toteutetaan sähköisenä Webropol-kyselynä.

-Vastauksia kyselyyn toivotaan runsaasti, jotta kysely kertoisi todenmukaisen tiedon Keski-Pohjanmaan hevosalasta, kertoo hankeytöntekijä **Leena Ylitalo**.

MAASEPPÄ 2020

in

KOHTEI HEVOSALAN TULEVAISUUTTA

Keski-Pohjanmaalla on tunnettuja vanha hevosala kehitettiin. Maaseudun toimintaympäristö hevosalan tulevaisuuden aktiivisen kehittämisen tueksi. Hevosten Keski-Pohjanmaa-hanke kartoittaa tilanteen hevosalan laajuudesta ja merkityksestä maakunnassa sekä tekee hevosalan tulevaisuusohjelman vuoteen 2030. Tulevaisuusohjelman työstämisen laajassa yhteistyössä työpajoissa sekä benchmarkingmatkoilla. Hankkeen tilaisuuksiin ovat kaikki tervetulleita. Seuraa toimintaa Facebookissa!

Hevosalan tulevaisuutta rakentamassa

Keski-Pohjanmaa on tunnettuja ja perinteistä hevosalueta. Maaseudun rakennemuutoksessa myös hevosala on muutoksessa ja alan aktiivinen kehittäminen nähdään tärkeänä. **Hevosten Keski-Pohjanmaa-hankkeessa** selvitetään hevosalan tunnuslukuja maakunnan alueella sekä laaditaan tulevaisuusohjelma vuoteen 2030. Tulevaisuusohjelmaa työstetään laajassa yhteistyössä työpajoissa ja benchmarkingmatkoilla. Hankkeen tilaisuuksiin ovat kaikki tervetulleita. Seuraa toimintaa Facebookissa.

Hankkeen toteutusaika tämän hetken tiedon mukaan 30.9.2021, mutta jatkoa haetaan vielä vuodeksi. Rahoittaja Ely/Prityiset.

Hevosalalle uusi visio

Juuri päättyneessä Hevosten Keski-Pohjanmaa-hankkeessa on valmisteltu Keski-Pohjanmaan hevosalan tulevaisuusohjelmaa.

Keski-Pohjanmaan hevosala, Visio 2030:

"Hevosten Keski-Pohjanmaa työllistää, kauluttaa ja tarjoaa harrastusmahdollisuuksia monipuolisissa ja laadukkaissa toimintaympäristöissä."

Tutustu tarkemmin -

